

VRAGENLIJST VOOR DE KANDIDAAT-COMMISSARIS**Valdis DOMBROVSKIS****Economie en Productiviteit, Uitvoering en Vereenvoudiging****1. Algemene bekwaamheid, inzet voor Europa en onafhankelijkheid**

Welke aspecten van uw kwalificaties en ervaring maken u met name geschikt voor het vervullen van het ambt van commissaris en voor het bevorderen van het Europees algemeen belang, vooral op het gebied waarop u bevoegd zou zijn? Hoe denkt u bij te dragen aan de uitvoering van de politieke richtsnoeren van de Commissie? Hoe zult u ervoor zorgen dat gendermainstreaming wordt toegepast en een genderperspectief wordt geïntegreerd in alle beleidsterreinen van uw portefeuille? Hoe gaat u uitvoering geven aan de mainstreaming van jeugdbelangen?

Hoe kunt u uw onafhankelijkheid aantonen? Kunt u garanderen dat uw vroegere, huidige of toekomstige activiteiten geen twijfel doen ontstaan over uw functioneren als commissaris?

In februari 2022 schrok de Europese Unie (EU) op door een oorlog op het continent: de brutale, ongerechtvaardigde Russische aanval tegen Oekraïne. Die heeft ons doen inzien hoe kwetsbaar de vrede en veiligheid in Europa waren. Voor de bevolking van mijn land, Letland, en de twee andere Baltische staten was het een bijzonder grote schok, aangezien zij zich nog altijd levendig kunnen herinneren hoe ze na de Tweede Wereldoorlog in een grijze zone achterbleven. De inzet van mijn kennis, ervaring en energie ter verbetering van het Europese project en de Europese waarden is voor mij dan ook een geval van een sterke overtuiging die bij mij is gegroeid door de geopolitieke situatie van mijn thuisland. Daarom heb ik als uitvoerend vicevoorzitter van de Commissie gepleit voor onwrikbare steun aan Oekraïne. Letland heeft dit jaar zijn 20-jarig lidmaatschap van de EU gevierd. Ik wil dat mijn land deel blijft uitmaken van deze gemeenschap van waarden, samen met de 450 miljoen Europeanen die vrijheid en welvaart kennen. Met deze boodschap heb ik in Letland aan de Europese verkiezingen van 2024 deelgenomen en die ook gewonnen. Ik heb mijn partij geleid op basis van een sterk pro-Europees programma met twee prioriteiten: de verbetering van zowel de veiligheid als het concurrentievermogen van de EU. De Letse kiezers hebben mij een democratisch mandaat gegeven om te werken aan een sterkere EU. Het vervullen van dit mandaat is mijn ultieme motivatie en plicht.

De EU heeft een veerkrachtige, concurrerende economie nodig die helpt om haar waarden te handhaven en interne schokken en externe druk het hoofd te bieden. Daarom ben ik bijzonder vereerd dat ik ben benoemd tot kandidaat-commissaris voor Economie en Productiviteit en voor Uitvoering en Vereenvoudiging. Net zoals in mijn vorige functies, zal ik steeds streven naar een nauwe samenwerking met het Europees Parlement en de EU-lidstaten om het groeipotentieel van de EU te ontsluiten, investeringen aan te trekken en ervoor te zorgen dat het macro-economische beleid van de EU-landen deugdelijk is en groei bevordert.

De economische portefeuille zal centraal staan bij de verwezenlijking van de strategische doelstellingen van de EU om ons concurrentievermogen te verbeteren en onze sociale markteconomie in stand te houden. Daarvoor hebben we voldoende particuliere en overheidsfinanciering nodig.

De economie van de EU kan alleen gedijen als ze steunt op sterke basisvoorwaarden: in het licht van de doelstellingen van de herziene economische governance van de EU zal ik de uitvoering van het stabiliteits- en groeipact voortstuwen om te zorgen voor zowel begrotingshoudbaarheid als investeringen die productiviteit en groei stimuleren.

Het Europees Semester zal een sleutelrol spelen om de samenhang en de coördinatie van het economische en sociale beleid van de EU en de lidstaten verder te verbeteren. Samen met mijn collega's zal ik ervoor zorgen dat NextGenerationEU en de herstel- en veerkrachtfaciliteit (RRF) verantwoord en vlot worden uitgevoerd. Dat blijft de belangrijkste manier om cruciale hervormingen en investeringen tot eind 2026 te stimuleren. Ik zal de

ontwikkeling van een nieuw coördinatie-instrument voor het concurrentievermogen als prioriteit beschouwen en daarbij rekening houden met de aanbevelingen van het Draghi-verslag.

De werkstromen voor uitvoering en vereenvoudiging zullen ook van vitaal belang zijn om het concurrentievermogen van de EU te verbeteren. Ons doel moet zijn om de administratieve rompslomp te verminderen en Europese bedrijven – met name kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) – meer ademruimte te geven. Daarbij moeten de beleidsdoelstellingen van de bestaande wetgeving behouden blijven. Ik zal er dan ook naar streven de administratieve en rapportagelasten te verminderen, tegenstrijdige bepalingen in wetteksten te verwijderen, de uitvoering van het EU-recht te vereenvoudigen en te vergemakkelijken en de handhaving te verbeteren. Ook daarbij moeten we onze beleidsdoelstellingen behouden, en bovendien actie ondernemen tegen deregulering. Bij nieuwe voorstellen zal ik ervoor zorgen dat die volledig in overeenstemming zijn met de beginselen van betere regelgeving van de Commissie en dat terdege rekening wordt gehouden met de dimensies kmo's en concurrentievermogen.

Ik verbind mij ertoe een genderevenwichtig team samen te stellen en ervoor te zorgen dat vrouwen zich kunnen ontplooiën op hun werkplek. Als EU-commissaris voor Handel heb ik de opname gesteund van het eerste op zichzelf staande hoofdstuk van de EU over handel en gender in de vrijhandelsovereenkomst tussen de EU en Chili. Nu zal ik ervoor zorgen dat het Europees Semester een belangrijk instrument blijft voor gendermainstreaming bij de vormgeving van het economisch en sociaal beleid in Europa. Ik verbind mij er ook toe om de beleidslijnen van de voorzitter te volgen en in de eerste honderd dagen van het mandaat van het nieuwe college te starten met het organiseren van jongerenbeleidsdialogen. Ik zal waarborgen dat de standpunten van jongeren bij de voorbereiding van beleidsinitiatieven in aanmerking worden genomen.

Ik heb al geruime tijd politieke ervaring in alle EU-instellingen opgedaan. In de huidige Commissie ben ik uitvoerend vicevoorzitter voor een economie die werkt voor de mensen en commissaris voor Handel geweest. In die hoedanigheden heb ik toezicht gehouden op de hervorming van het EU-kader voor economische governance, het Europees Semester en de RRF. Ik heb het handelsbeleid van de EU uitgevoerd op basis van drie pijlers: i) assertief actie ondernemen toen de openheid van de EU werd misbruikt en een reeks nieuwe, autonome instrumenten ontwikkelen; ii) duurzaamheid in ons handelsbeleid en geavanceerde duurzaamheidsbepalingen in onze nieuwe handelsovereenkomsten opnemen; en iii) de openheid van de EU voor vrije en eerlijke handel handhaven en de steun van de EU voor de mondiale handelsregels en de hervorming van de WTO waarborgen.

In de Commissie-Juncker (2014-2019) was ik vicevoorzitter voor de Euro en Sociale Dialoog. Daarnaast was ik van 2016 tot 2020 Europees commissaris voor Financiële Stabiliteit, Financiële Diensten en Kapitaalmarktunie. Ik heb van maart 2009 tot januari 2014 in drie opeenvolgende regeringen als premier van Letland gediend. Ik ben lid geweest van het Europees Parlement (2004-2009), waar ik lid was van de Begrotingscommissie en plaatsvervangend lid van de Commissie Economische en Monetaire Zaken. Dit jaar ben ik voor de vierde keer voor het Europees Parlement verkozen. Ik ben ook driemaal (2002, 2010 en 2011) verkozen in de Saeima (het parlement van Letland) en was van 2002 tot 2004 de Letse minister van Financiën.

Ik beloof de Verdragsverplichtingen op het gebied van onafhankelijkheid, integriteit, onpartijdigheid en beschikbaarheid, als omschreven in artikel 17, lid 3, van het Verdrag betreffende de Europese Unie en artikel 245 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) volledig te zullen blijven nakomen, alsmede de verplichting tot beroepsgeheim in artikel 339 VWEU. Ik verklaar plechtig dat ik mij verbind tot de ethische normen zoals die in deze Verdragsbepalingen en in de gedragscode voor de leden van de Commissie zijn vastgelegd. Ik heb mijn belangenverklaring ingevuld en openbaar gemaakt en zal deze onmiddellijk bijwerken in geval van wijzigingen. Ik beloof elke positie of situatie te zullen vermijden waardoor mijn onafhankelijkheid, onpartijdigheid en beschikbaarheid voor de Commissie in twijfel zou kunnen worden getrokken. Ik zal mij ervan onthouden een ander openbaar ambt te bekleden en enigerlei andere bezoldigde of onbezoldigde beroepsactiviteit uit te oefenen. Ik beloof de voorzitter van de Commissie onmiddellijk op de hoogte te zullen brengen indien er een situatie zou ontstaan waarin er van een mogelijk belangenconflict bij de uitoefening van mijn officiële taken sprake is.

2. Beheer van de portefeuille en samenwerking met het Europees Parlement

Kunt u beloven het Parlement naar behoren te zullen informeren over uw activiteiten en die van uw diensten? In welk opzicht bent u van mening dat u verantwoording verschuldigd bent aan het Parlement?

Welke specifieke toezeggingen bent u bereid te doen met betrekking tot uw betrokkenheid bij en aanwezigheid in het Parlement, zowel in de commissie als in de plenaire vergadering, transparantie, samenwerking en een

doeltreffende follow-up van de standpunten van het Parlement en verzoeken om wetgevingsinitiatieven? Bent u met betrekking tot geplande initiatieven en lopende procedures bereid om het Parlement op gelijke voet met de Raad tijdig van informatie en documenten te voorzien?

Ik ben vereerd dat ik mijn toezegging kan verlengen om volledig met het Europees Parlement samen te werken en ermee in dialoog te treden als ik word benoemd tot commissaris. Deze betrokkenheid zal zich steeds verder uitbreiden over de verschillende stadia van de beleidsvorming, de wetgevings- en uitvoeringsprocessen en de bredere politieke dialoog. Ik zal er ook voor zorgen dat het Parlement op gelijke voet met de Raad regelmatig op de hoogte wordt gehouden van de recentste ontwikkelingen in verband met de dossiers van mijn portefeuille, en dat de adviezen van het Parlement naar behoren in aanmerking worden genomen in de beleidsprocessen.

Daarom is mijn eerste toezegging om de rechten en prerogatieven van het Parlement in het wetgevingsproces volledig te eerbiedigen. Ik vind dit van het allerhoogste belang voor de democratische legitimiteit van het Europese project en voor een snel en deugdelijk wetgevingsproces. Daarom zal ik aanwezig zijn bij trialogen en daartoe nauw samenwerken met het Europees Parlement.

Ik ben er stellig van overtuigd dat een steeds nauwere samenwerking tussen het Parlement en de Commissie ook van essentieel belang is voor onze inspanningen om de EU-regels te vereenvoudigen, consolideren en codificeren. Bovendien is het cruciaal dat de EU-wetgeving correct wordt uitgevoerd. Wetgeving is slechts zo goed als de manier waarop ze ter plaatse wordt toegepast, en nieuwe of terugkerende problemen kunnen vaak al worden opgelost door er eenvoudigweg voor te zorgen dat de bestaande regels correct worden toegepast.

Mijn tweede toezegging is dan ook dat ik samen met u de beste procedure zal uitwerken voor de samenwerking tussen het Parlement en de Commissie om de uitvoering van de regels, het beleid en de doelstellingen van de EU te verbeteren en de wetgeving te vereenvoudigen, waarbij onze beider bevoegdheden volledig in acht worden genomen. Als ik word benoemd tot commissaris, zal ik vertrouwen op de regelmatige uitvoeringsdialogen van mijn collega's om feedback van belanghebbenden te verzamelen over wat wel en niet werkt. Dit zal een gelegenheid vormen om de balans op te maken van de voortgang bij de uitvoering en om vast te stellen aan welke gebieden meer aandacht moet worden besteed, zodat onze wetgeving de bedoelde voordelen oplevert.

Ten derde zal ik de gestructureerde dialogen met de bevoegde commissies van het Parlement bijwonen om een koers uit te stippelen voor resoluties uit hoofde van artikel 225 VWEU. Onder leiding van de commissaris voor Interinstitutionele Betrekkingen en Transparantie zal ik – zoals in mijn huidige mandaat – blijven voldoen aan de toezegging van de Commissie om op die resoluties te reageren met wetgevingsvoorstellen. Daarbij zal ik de beginselen van subsidiariteit, evenredigheid en beter wetgeven volledig in acht nemen.

Ten vierde zal ik de plenaire vergaderingen bijwonen, in gesprek gaan met de relevante commissies van het Europees Parlement in het kader van onze regelmatige dialogen, en reageren op ad-hocverzoeken, en dat op gebieden zoals de uitvoering van het kader voor economische governance, het Europees Semester, het toekomstige coördinatie-instrument voor het concurrentievermogen en de uitvoering van de RRF.

Ik zal het Parlement op de hoogte brengen van de resultaten van het multilaterale toezicht, de beleidslijnen van de Commissie aan de lidstaten bespreken, de regelmatige dialogen over het Europees Semester en de RRF blijven bijwonen en voor het Europees Parlement verschijnen om de besluiten en aanbevelingen van de Raad in het kader van de buitensporigtekortprocedure te bespreken als ik daarom word verzocht.

Ten vijfde zal ik zorgen voor transparantie en een informatiestroom naar het Europees Parlement toe in overeenstemming met de bepalingen in elke rechtshandeling. De informatie-uitwisseling in de komende vijf jaar zal voortbouwen op de goede praktijken die tijdens het mandaat 2019-2024 zijn vastgesteld. Het Parlement en de Raad hebben toen steeds dezelfde informatie gelijktijdig ontvangen. Zo heeft de Commissie sinds de oprichting van de RRF meer dan 260 documenten daarover met het Parlement gedeeld, zoals de ingediende en gewijzigde herstel- en veerkrachtplannen, de beoordeling daarvan door de Commissie en de informatie die aan het Economisch en Financieel Comité is verstrekt in het kader van de betalingsverzoeken.

Als conclusie ben ik van mening dat de nauwe dialoog en samenwerking met het Europees Parlement de komende vijf jaar van het grootste belang zullen zijn, zowel om tegemoet te komen aan nieuwe en opkomende behoeften als om tastbare resultaten te boeken met betrekking tot de vereenvoudiging en uitvoering van de bestaande regels. Ik beschouw deze kwesties als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle EU-instellingen.

3. Uitvoering van het hervormde kader voor economische governance

Hoe gaat u er, in het licht van de inwerkingtreding van het herziene kader voor economische governance, voor zorgen dat de lidstaten in de praktijk gelijk behandeld worden, terwijl u tegelijkertijd de regels van de Unie inzake economische governance volledig, onpartijdig en onafhankelijk van enige politieke invloed handhaaft? Hoe denkt u gezonde en houdbare overheidsfinanciën te waarborgen en tegelijkertijd duurzame en inclusieve groei te bevorderen door middel van investeringen en hervormingen, met name gezien de uiteenlopende economische contexten en de hoge schuld niveaus van de afzonderlijke lidstaten?

Als iemand die uit een kleine lidstaat afkomstig is, vind ik een gelijke behandeling zelf bijzonder belangrijk. Als ik word benoemd tot commissaris, ben ik vastbesloten het herziene kader voor economische governance samenhangend en evenwichtig toe te passen en de regels geloofwaardig en transparant te handhaven. Ik wil ook benadrukken dat de uitvoering van het hervormde kader gebaseerd zal blijven op de hoogwaardige en onafhankelijke Europese statistieken van Eurostat.

Het herziene kader bevat verschillende elementen die de noodzaak ter waarborging van de schuldhoudbaarheid verbinden met de noodzaak aan investeringen en hervormingen om duurzame en inclusieve groei te bevorderen.

Ten eerste wordt in het kader de specifieke situatie van elke EU-lidstaat in aanmerking genomen. Er wordt een risicogebaseerde aanpak ingevoerd, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de lidstaten op basis van hun individuele macro-economische begrotingssituaties, en dat binnen een transparant gemeenschappelijk kader. Meerjarige en gedifferentieerde trajecten voor begrotingsaanpassing zorgen ervoor dat de overheidsschuld geleidelijk en aan een plausibel tempo wordt verminderd, dat de schulden convergeren naar een prudent niveau en daar blijven, en dat de tekorten worden teruggebracht tot minder dan 3 % van het bbp en onder die grens blijven. Lidstaten met lage uitdagingen voor de begrotingshoudbaarheid zullen aan minder strenge of zelfs helemaal geen aanpassingsvereisten moeten voldoen, naargelang hun specifieke situatie.

Ten tweede – en dit is met name van belang voor lidstaten met grotere begrotingsuitdagingen – is in het kader een mogelijkheid voor een langere aanpassingsperiode voorzien, indien die wordt geschraagd door hervormingen en investeringen die het groeipotentieel en de begrotingshoudbaarheid vergroten en aan de gemeenschappelijke prioriteiten van de EU voldoen.

Ten derde beschermt het nieuwe kader de nationale uitgaven aan door de EU medegefinancierde programma's door die uitgaven uit te sluiten van de belangrijkste indicator voor begrotingstoezicht. Dit betekent dat de lidstaten die nationale uitgaven kunnen verhogen om investeringsprojecten te ondersteunen zonder dat ze daarbij de begrotingsregels niet zouden naleven.

Het herziene kader bevat verschillende andere elementen die een evenwichtige uitvoering en een geloofwaardige handhaving zullen ondersteunen. De grotere speelruimte voor de lidstaten om hun eigen begrotings-, hervormings- en investeringsstrategieën vast te stellen gaat hand in hand met betere en eenvoudiger handhavingprocedures. Daarnaast zal de uitvoering gebaseerd zijn op één operationele indicator, wat de beoordeling van de naleving vergemakkelijkt.

Ik ben én blij vastbesloten om het Europees Parlement regelmatig en structureel te betrekken bij de processen voor begrotingstoezicht en het bredere Europees Semester, krachtens de bestaande bepalingen inzake transparantie en verantwoordingsplicht.

4. Investeringen en concurrentievermogen

Hoe zal de nieuwe Commissie, nu Next Generation EU eind 2026 afloopt, omgaan met de enorme vraag naar overheidsinvesteringen, onder meer om de productiviteitskloof in de EU aan te pakken, zonder te bezuinigen op de begroting voor andere belangrijke zaken? Hoe denkt u het concurrentievermogen en de productiviteit van de economie van de EU te vergroten? Welke rol zal het aangekondigde Europees Fonds voor concurrentievermogen hierbij spelen?

Er zijn erg grote investeringen nodig voor de groene en de digitale transitie, de uitvoering van de gedeelde prioriteiten van de EU (waaronder defensie en veiligheid) en de uitdaging om de productiviteitsgroei van de EU te verhogen. Hoewel de meeste steun voor deze inspanningen van particuliere financiering zal moeten komen, zal

ook overheidsfinanciering – waaronder op EU-niveau, via het huidige en volgende meerjarig financieel kader (MFK) – een belangrijke rol spelen. Overheidsinvesteringen zullen nodig zijn om infrastructuuruitgaven te financieren, en met name om bij te springen op gebieden waar particuliere partijen geneigd zijn te weinig te investeren, zoals fundamenteel onderzoek, radicale innovatie, grootschalige pan-Europese projecten en vaardigheden. Overheidsgeld kan en moet worden gebruikt om particuliere investeringen in onze gemeenschappelijke doelstellingen aan te sturen, aan te trekken en de risico's ervan te verminderen. De Europese Investeringsbank Groep (EIB-groep) en financiële instellingen zoals de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EBWO) en nationale stimuleringsbanken zullen ook een cruciale rol spelen bij het katalyseren en aantrekken van particuliere investeringen ter ondersteuning van de beleidsdoelstellingen en nieuw opkomende prioriteiten van de EU.

We moeten er ook voor zorgen dat de juiste hervormingen en randvoorwaarden aanwezig zijn. Daarom is de nieuwe Commissie van plan zich te concentreren op het katalyseren van particuliere en overheidsinvesteringen en het verhogen van de productiviteit. Als ik word benoemd tot commissaris, zal ik mij daar ook voor inzetten.

Mijn eerste prioriteit zal zijn om te blijven werken aan de volledige uitbetaling van de RRF-middelen uiterlijk eind 2026. Zo zal ik de lidstaten actief blijven ondersteunen bij het doorvoeren van hun hervormingen en investeringen. Tegelijkertijd zal de Commissie met de lidstaten samenwerken om de absorptie van de bestaande cohesiefondsen te versnellen. Die fondsen zullen voor overheidsmiddelen voor investeringen na 2026 zorgen.

Ten tweede zal ik, zoals ik in vraag 1 heb aangegeven, zorgen voor een geloofwaardige en evenwichtige toepassing van de nieuwe begrotingsregels. In vergelijking met de oude zetten deze nieuwe meer aan tot verhoging van de overheidsinvesteringen en bevatten ze stimulansen voor hervormingen. Door ervoor te zorgen dat ons nieuwe begrotingskader deugdelijk wordt toegepast, kunnen we helpen de financieringskosten voor de lidstaten laag te houden. Dit is van cruciaal belang voor particuliere en overheidsinvesteringen.

Ten derde zal ik, als commissaris voor Uitvoering en Vereenvoudiging, bijdragen tot de totstandbrenging van voorspelbaardere en bedrijfsvriendelijkere regels en de dubbele transitie van de EU blijven nastreven. Een voorspelbaar en evenredig rechtskader is van essentieel belang om de particuliere investeringen en innovatie te katalyseren die vereist zijn voor productiviteitsgroei.

Ten vierde zal de EU-begroting een belangrijke katalysator blijven voor het Europese concurrentievermogen. Maar we moeten die begroting wel eenvoudiger maken. Bij het ontwerp van het volgende MFK moeten lessen worden getrokken uit de huidige begroting, met name om de eenvoud, flexibiliteit, snelheid en strategische focus te verbeteren en tegelijkertijd de convergentie in de EU te behouden.

In dit verband zal de Commissie een Europees Fonds voor concurrentievermogen ontwikkelen om te investeren in innovatie en technologieën die onze economie in de toekomst vorm zullen geven en onze transities zullen aandrijven. Het concurrentievermogen van Europa – en zijn positie in de wedloop naar een schone en digitale economie – is afhankelijk van het begin van een nieuw tijdperk van innovatie en vindingrijkheid. Daarvoor moeten we wetenschap, technologie en onderzoek en innovatie centraal stellen in onze economie en waarborgen dat die op industriële schaal worden ingezet. Onze instrumenten moeten geschikt zijn om dat beoogde doel te bereiken. De EU-uitgaven, ook die voor concurrentievermogen, zijn nu nog over te veel programma's en uitgaveninstrumenten gespreid. Zoals ook in het Draghi-verslag is aangegeven, leidt dat tot veel verschillende vereisten voor de ontvangers, overlappende rapportageverplichtingen en problemen om financiering doeltreffend te combineren.

Het toekomstige Europees Fonds voor concurrentievermogen zal investeren in strategische technologie en sectoren, van AI tot ruimtevaart en van schone technologie tot biotechnologie, om te waarborgen dat we die in Europa ontwikkelen en produceren. Het fonds zal het katalysatievermogen van de EU-begroting moeten benutten om particuliere investeringen in onze gemeenschappelijke doelstellingen aan te trekken en de risico's ervan te verminderen. Bij het opzetten van dit nieuwe fonds kan de Commissie gebruikmaken van de ervaring die zij heeft opgedaan met oude en huidige instrumenten. Het is van cruciaal belang voort te bouwen op dit succesvolle partnerschap met de particuliere sector in de hele EU om aanzienlijke aanvullende steun voor onze economie bijeen te brengen, in nauwe coördinatie met voornamelijk de EIB-groep, de EBWO en de nationale stimuleringsbanken.

Als ik word benoemd tot commissaris, zal ik – zoals voorgesteld in het Draghi-verslag – samen met dit nieuwe fonds een coördinatie-instrument voor het concurrentievermogen ontwikkelen om de concurrentiedoelstellingen in de hele EU om te zetten in gecoördineerd nationaal en EU-beleid, waarbij voor elke strategische prioriteit

particuliere en overheidsfinanciering wordt gewaarborgd. Het doel van dit instrument is de samenhang tussen het investeringsvermogen van de EU en het nationale beleid in de lidstaten te versterken en dat beleid op elkaar af te stemmen om een reeks gemeenschappelijke prioriteiten te verwezenlijken, zodat het beleid elkaar wederzijds versterkt. Dit zou voor meer zekerheid, voorspelbaarheid en schaalvergroting op de eengemaakte markt zorgen, de versnippering verminderen en helpen om de enorme investeringen te mobiliseren die nodig zijn voor de EU-agenda voor het concurrentievermogen.

We zullen (in nauwe samenwerking met de andere leden van het college) nadenken over de beste manier waarop dit nieuwe instrument het stroomlijnen van bestaande governance-instrumenten kan aanvullen, versterken en waar mogelijk eraan kan bijdragen, dit om investeringen en hervormingen op EU- en nationaal niveau te monitoren en aan te sturen. Ik denk bijvoorbeeld aan het jaarverslag over de eengemaakte markt en het concurrentievermogen, het digitale decennium en het governancekader voor de energie-unie en de klimaatactie. We zullen ervoor zorgen dat het nieuwe instrument goed werkt met het Europees Semester om het economische en werkgelegenheidsbeleid te coördineren, synergie tot stand te brengen en overlappingsen te voorkomen.

De RRF heeft de voordelen aangetoond van de combinatie van hervormingen met investeringen en van uitbetalingen gebaseerd op het bereiken van vooraf bepaalde outputs en resultaten, in plaats van op de werkelijk gemaakte kosten. Dankzij deze prestatiegerichte aanpak is de uitvoering van belangrijke hervormingen in de lidstaten aanzienlijk versneld. De steun die de Commissie aan de lidstaten heeft verleend, onder andere via het instrument voor technische ondersteuning, is belangrijk geweest voor de betere doorvoering van de hervormingen. Dat zal de komende jaren zo blijven, aangezien sommige hervormingen essentieel zijn om de randvoorwaarden te scheppen voor een hogere productiviteitsgroei in de toekomst. Het gaat bijvoorbeeld om voorwaarden die tot een bedrijfsvriendelijkere omgeving bijdragen, stimulansen bieden om investeringen en innovatieve activiteiten uit te voeren en de herverdeling van middelen naar sectoren met een hoge productiviteit vergemakkelijken. Tegelijkertijd zullen we meer inspanningen moeten leveren om de administratieve lasten in verband met de uitvoering van EU-fondsen, onder meer voor de RRF, te blijven verminderen.

Tot slot zal ik, als ik word benoemd tot commissaris, mijn diensten opdracht geven om bij te dragen aan het onderzoek dat de grondslag vormt van de EU-agenda voor het concurrentievermogen en om daarbij nauw met andere diensten samen te werken. Om Europa weer een concurrentievoordeel te geven, moeten we een samenhangende agenda voor hervormingen en investeringen vaststellen en nastreven op alle niveaus: regionaal, nationaal en in de hele EU. Het Europees Semester en het nieuwe coördinatie-instrument voor het concurrentievermogen zijn belangrijk om die samenhang in het beleid te waarborgen.

5. Europees Semester

Welk standpunt neemt u in met betrekking tot de focus en de doelstellingen van het Europees Semester, onder andere wat betreft coördinatie van het economisch beleid en aanhoudende convergentie van de economische prestaties van de lidstaten, de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten en de doelstellingen van de Green Deal van de EU, en het democratische toezicht op het Europees Semester? Hoe gaat de Commissie de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties integreren in het Europees Semester, zoals aangekondigd in uw opdrachtbrief, en hoe gaat zij het kader voor sociale convergentie integreren in het Europees Semester? Op welke manier zullen het aangekondigde kader voor de coördinatie van het concurrentievermogen en het Europees Semester elkaar wederzijds kunnen beïnvloeden?

Het Europees Semester is een flexibel en aanpasbaar kader gebleken om ons beleid te coördineren en snel in te spelen op veranderingen in de economische, sociale en werkgelegenheidsomstandigheden. Onze coördinatie in het kader van het Semester zal gericht blijven op de EU-doelstellingen voor duurzame en inclusieve groei en werkgelegenheid, waarbij concurrentievermogen, welvaart, duurzaamheid en sociale rechtvaardigheid centraal blijven staan.

Sinds 2018 integreert en monitort het Europees Semester de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten, die fungeert als kompas voor betere arbeids- en levensomstandigheden in heel Europa. Deze aanpak versterkt de nadruk op sociale cohesie, gelijkheid en duurzame ontwikkeling in alle lidstaten. Het herziene kader voor economische governance dat vorig voorjaar is vastgesteld, legt meer nadruk op hervormingen en investeringen die gericht zijn op gemeenschappelijke EU-prioriteiten, zoals de Europese pijler van sociale rechten, waardoor de rol ervan verder wordt vergroot.

In de cyclus van het Europees Semester 2024 hebben we ook de beginselen van het kader voor sociale convergentie (SCF) geïntegreerd om de beoordeling van de risico's voor opwaartse sociale convergentie in de lidstaten te

verbeteren. Als ik word benoemd tot commissaris, zal ik mij blijven inzetten om de vooruitgang bij de uitvoering van de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten op basis van het sociaal scorebord en het gebruik van het SCF te blijven monitoren. Deze beginselen maken ook deel uit van het nieuwe kader voor macro-economische governance. Dat is aangepast om ervoor te zorgen dat de overheidsfinanciën houdbaar zijn en dat het begrotingsbeleid bijdraagt tot concurrentievermogen, groei en welvaart – onder meer door het verband tussen begrotingsdoelstellingen en hervormingen en investeringen.

De Commissie heeft de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) van de Verenigde Naties (VN) in haar beleid en in het kader van het Europees Semester vanaf de cyclus van 2020 geïntegreerd. Dit weerspiegelt de toezegging van de EU om de Agenda 2030 op alle relevante beleidsterreinen uit te voeren om de economische en sociale welvaart in Europa duurzaam te bevorderen. Bij de beoordeling van de economische prestaties, de bepaling van de structurele uitdagingen en beleidsaanbevelingen hebben de SDG's van de VN als kompas gediend. Dat zal ook zo blijven. Bovendien is en blijft het van vitaal belang dat de monitoring van de uitvoering van de SDG's op EU-niveau wordt geschraagd door robuuste statistische indicatoren en informatie van Eurostat. De komende jaren zal de actualisering van het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen zorgen voor een betere integratie van sociaal welzijn en milieuduurzaamheid in de EU-statistieken. Als ik word benoemd tot commissaris, zal ik ervoor zorgen dat de Commissie de vooruitgang van de EU en de lidstaten naar de SDG's blijft beoordelen.

De steeds grotere gevolgen van de klimaatverandering en de aantasting van het milieu voor onze samenlevingen vragen om voortdurende en doortastende beleidsmaatregelen. Daarom blijft de uitvoering van de Europese Green Deal een kernresultaat voor de volgende Commissie, en ons doel is de streefcijfers en doelstellingen te halen die we samen voor onszelf hebben vastgesteld. Onze beleidscoördinatie in het kader van het Europees Semester heeft geholpen om de betrokken beleidsterreinen in de richting van de verwezenlijking van onze klimaatdoelstellingen te sturen. Zo heeft het Europees Semester beleidsreacties ondersteund die gericht zijn op de energietransitie en heeft het de specifieke hervormings- en investeringsbehoeften van de lidstaten in kaart gebracht. Daarbij zijn zowel reeds lang bestaande als nieuwe uitdagingen aangepakt, zoals de stijgende energieprijzen, de algemene energie-efficiëntie, energie-infrastructuur (ook voor hernieuwbare energie), de aanpassing aan de klimaatverandering en het behoud van ons milieu en onze hulpbronnen. Ik ben vastbesloten ervoor te zorgen dat de groene transitie een belangrijke dimensie blijft van de concurrentiestrategie van de EU, in samenhang met een grotere productiviteitsgroei en meer sociale rechtvaardigheid, en ondersteund door een stabiel macro-economisch klimaat.

Het coördinatie-instrument voor het concurrentievermogen zal de samenhang tussen het investeringsvermogen van de EU en het nationale beleid in de lidstaten vergroten door dat beleid af te stemmen op een gemeenschappelijke reeks prioriteiten, zodat het beleid per land elkaar versterkt, zoals vermeld in mijn antwoord op vraag 4.

Als laatste zijn ook de verantwoordingsplicht en het democratische toezicht op de beleidscoördinatie en het macro-economisch toezicht van cruciaal belang. Het Europees Semester is bedoeld om kwesties van gemeenschappelijk belang en de dringendste uitdagingen aan te pakken en om de paraatheid en veerkracht van de EU te vergroten. De echte waarde ervan ligt in luisteren naar belanghebbenden en handelen in het belang van Europa. Daarom is het absoluut noodzakelijk dat we samenwerken met onze sociale partners en de maatschappelijke organisaties, met name jonge Europeanen, als we zinvolle veranderingen willen doorvoeren op gebieden die onze mensen het belangrijkste vinden. Een echte beleidsdialogue met de lidstaten en de regio's is van cruciaal belang voor een doeltreffende uitvoering ter plaatse, vooral bij complexe uitdagingen en hervormingen die tijd vergen. De verantwoordelijkheid van de lidstaten voor de beleidsaanbevelingen blijft van cruciaal belang om echte hervormingen, veranderingen en welvaart voor de burgers tot stand te brengen. Ik zal ervoor zorgen dat er niet alleen dialogen met de lidstaten en de belanghebbenden plaatsvinden over de vastgestelde uitdagingen, maar ook over de beleidsmaatregelen die kunnen worden genomen om die uitdagingen aan te pakken. Ik zal mij inzetten om de samenwerking, de technische en politieke missies naar de lidstaten en de doeltreffendheid van de beleidsaanbevelingen verder te verbeteren. Als ik word benoemd tot commissaris, zal ik mij ook inzetten om een nauwe dialoog tussen de Commissie en het Europees Parlement over economische governance te bevorderen. Het Europees semester biedt een uitstekende gelegenheid voor nauwe samenwerking op het gebied van economisch, sociaal en werkgelegenheidsbeleid.

Vragen van de Commissie juridische zaken

6. Vermindering van administratieve en rapportagelasten

In uw opdrachtbrief wordt u tot taak gegeven voorstellen te doen voor de vermindering van administratieve en rapportagelasten die voortkomen uit EU-wetgeving en -beleid, en toe te zien op de uitvoering van de mkb- en concurrentievermogenstoets. Wat zijn naar uw mening: de belangrijkste administratieve en

rapportageverplichtingen die momenteel het concurrentievermogen van het Europese mkb belemmeren, en ii) de te nemen stappen in termen van digitalisering, stroomlijning en vereenvoudiging van bestaande verplichtingen opdat deze lasten worden verlicht, op een empirisch onderbouwde basis en zonder afbreuk te doen aan de duurzaamheidsdoelstellingen?

Een buitensporige administratieve last maakt de uitvoering van EU-wetgeving en -programma's omslachtig voor iedereen: overheden, bedrijven, maatschappelijke organisaties en burgers. Ze belemmert met name ook de productiviteit en de investeringen van bedrijven en vermindert het vermogen van Europa om buitenlandse investeringen, bedrijven en talent aan te trekken.

Europa staat momenteel voor een uitdaging op het gebied van concurrentievermogen waarvoor we kritisch en holistisch moeten onderzoeken welke invloed de EU-regels hebben op het vermogen van bedrijven (vooral kmo's) bij hun werking en om toegang tot financiering te krijgen, te investeren, te innoveren en hun activiteiten in Europa op te schalen. We moeten de regelgeving eenvoudiger en bedrijfsvriendelijker maken, zonder dat onze beleidsdoelstellingen en normen in het gedrang komen. De EU-wetgeving moet gemakkelijker uit te voeren worden. Dat betekent ook dat er meer rekening moet worden gehouden met de gevolgen die de EU-wetgeving in alle toeleveringsketens heeft, met name voor kmo's. De afgelopen jaren hebben we voor grote ondernemingen wetgeving vastgesteld, maar in de praktijk geldt die ook voor kmo's. Dat is een belangrijke en complexe horizontale kwestie waar ik als commissaris samen met het Parlement aan wil werken.

Om deze doelstellingen te bereiken, zal ik het werk van mijn collega-commissarissen op het gebied van lastenvermindering, uitvoering en vereenvoudiging coördineren. Naar aanleiding van de politieke beleidslijnen van voorzitter Von der Leyen zullen we het volledige acquis kritisch onderzoeken. Ik zal ervoor zorgen dat we onze inspanningen en follow-up in de eerste plaats richten op de belangrijkste prioriteiten die zijn vastgesteld in de Draghi- en Letta-verslagen en tijdens de recente raadplegingen van de Commissie. In dit verband zal ik ook samenwerken met de uitvoerend vicevoorzitter voor Welvaart en Industriële Strategie om de talrijke belemmeringen weg te nemen die onze eengemaakte markt blijven fragmenteren en de groei en opschaling van kmo's in Europa verhinderen.

Als ik word benoemd tot commissaris, zal ik snel de nieuwe vereenvoudigings- en uitvoeringsinstrumenten invoeren die in de politieke beleidslijnen zijn uiteengezet (zie ook de antwoorden op de vragen 7 en 11). Ik zal ervoor zorgen dat deze instrumenten gebruikersgericht zijn. Ik zal mijn collega's steunen bij de stresstests op het acquis waarvoor zij verantwoordelijk zijn, om achterhaalde, dubbele, overbodige en inefficiënte regels te schrappen, onder andere over rapportageverplichtingen. Ik zal onze strenge normen en de beginselen van betere regelgeving, evenredigheid en subsidiariteit in acht nemen. Dit zal altijd gebaseerd zijn op een grondige analyse en op feedback van bedrijven (waaronder kmo's) en belanghebbenden.

Het resultaat zal een reeks gerichte maatregelen voor vereenvoudiging in alle sectoren van het EU-acquis zijn. Sommige van deze maatregelen zullen uit wetgeving bestaan en andere uit technische verduidelijkingen en richtsnoeren. De Europese autoriteiten en agentschappen zullen daar ook bij moeten helpen. Zo zullen onze wetten metertijd gemakkelijker uit te voeren worden en zullen ze duurzame groei, concurrentievermogen en gedeelde welvaart in Europa beter bevorderen.

Ook ben ik vastbesloten het potentieel van de digitalisering te benutten: artificiële intelligentie, normalisering en de automatisering van gegevens zijn essentiële middelen om de regeldruk tot een minimum te beperken. Ik zal erop toezien dat nieuwe voorstellen van de Commissie voortbouwen op het "standaard digitaal"- en eenmaligheidsbeginsel om de administratieve lasten in de toekomst zoveel mogelijk te verkleinen. Bij de stresstests op bestaande wetgeving zullen we ook bijzondere aandacht besteden om papier te vervangen door nieuwe digitale oplossingen. Ik zal ernaar streven de rapportage op basis van formulieren te vervangen door gestandaardiseerde rapportage op basis van gegevens, zodat er meer geautomatiseerde, interoperabele instrumenten kunnen worden gebruikt. Daartoe zal ik nauw samenwerken met de kandidaat-uitvoerend vicevoorzitter voor Technologische Soevereiniteit, Veiligheid en Democratie.

We zullen ook samenwerken met de verantwoordelijke commissarissen om digitale initiatieven uit te voeren die de werking van bedrijven (vooral kmo's) en het leven van mensen gemakkelijker maken. Voorbeelden zijn de uitbreiding van het gebruik van e-platforms voor het verzamelen en delen van zakelijke en rapportagegegevens, en het voortzetten van onze werkzaamheden op het gebied van dataruimten, digitale portemonnees en andere digitale oplossingen die de Commissie aan overheden en bedrijven aanbiedt. Het zal ook van belang zijn dat de medewetgevers snel overeenstemming bereiken over lopende initiatieven, zoals btw in het digitale tijdperk en e-facturering.

Tot slot, maar daarom niet minder belangrijk, zal ik voor alle nieuwe wetgevingsinitiatieven een versterkte mkb- en concurrentievermogenstoets ontwikkelen en waarborgen.

7. Uitvoering en vereenvoudiging

Met het oog op een beter ondernemingsklimaat en het verdiepen van de eengemaakte markt, krijgt elke commissaris van de nieuwgekozen voorzitter de opdracht om wetgeving te vereenvoudigen en uit te voeren, zoals uiteengezet in haar politieke beleidslijnen voor de volgende Europese Commissie 2024-2029. De opdrachtbrieven van de kandidaat-commissarissen hebben voorts, ongeacht de portefeuille, een horizontale focus op vereenvoudiging en uitvoering. In het kader van de vereenvoudiging is een horizontale doelstelling in alle portefeuilles om “de rapportageverplichtingen met ten minste 25 % te verminderen – en voor het mkb met ten minste 35 %”. Tot deze horizontale taken behoren ook het houden van uitvoeringsdialogen met belanghebbenden en het opstellen van jaarlijkse voortgangsverslagen over handhaving en uitvoering op de voor de betreffende commissaris relevante gebieden. De coördinatie en voorbereiding daarvan gebeurt met rechtstreekse betrokkenheid van de commissaris voor Uitvoering en Vereenvoudiging.

Kunt u wat betreft deze horizontale doelstellingen toelichten in welke zin de specifieke maatregelen die u in dit verband denkt te zullen nemen en de methodologie die u daarbij zult toepassen innovatief zullen zijn ten opzichte van de agenda voor betere regelgeving, en kunt u toelichten hoe de bovengenoemde sectorale voortgangsverslagen zich zullen verhouden tot het jaarverslag van de Commissie over de controle op de toepassing van het EU-recht, hoe de uitvoering in de lidstaten tijdig zal worden gemonitord en hoe gevallen van niet-naleving naar behoren zullen worden opgevolgd met passende handhavingsmaatregelen?

In de politieke beleidslijnen van de voorzitter staat dat uitvoering en vereenvoudiging belangrijke prioriteiten zullen zijn voor de nieuwe Commissie. De EU beschikt nu over allerlei wetgeving met ambitieuze doelstellingen, zoals het “Fit for 55”-pakket, het digitale decennium, de doelstellingen op het gebied van werkgelegenheid, vaardigheden en armoede in het kader van de Europese pijler van sociale rechten en de duurzameontwikkelingsdoelstellingen. Die bevatten allemaal streefcijfers die vaak tegen 2030 moeten worden bereikt. Er is een gezamenlijke inspanning nodig voor de verwezenlijking van die ambitieuze doelstellingen die de EU is overeengekomen. In de Commissie zal het hele college zich voor dit doel inzetten.

Zoals ik in mijn vorige antwoord heb gezegd, zal ik de nieuwe vereenvoudigings- en uitvoeringsinstrumenten die in de politieke beleidslijnen zijn bepaald, snel uitvoeren. Ik zal toezicht houden op de stresstests op de bestaande regels die elke commissaris en elke afdeling zal uitvoeren en de werkzaamheden met mijn collega-commissarissen coördineren om voorstellen te doen om die regels te vereenvoudigen, te consolideren en te codificeren.

Als basis voor deze stresstests zal de Commissie twee nieuwe instrumenten ontwikkelen: uitvoeringsdialogen met belanghebbenden die elk lid van het college ten minste tweemaal per jaar zal houden, en praktijkcontroles van de wijze waarop bedrijven en overheden de regels ter plaatse toepassen. Voortbouwend op die bevindingen zullen we specifieke voorstellen indienen om de lasten te vereenvoudigen en te verminderen en een lijst van evaluaties opstellen die elk jaar samen met het werkprogramma van de Commissie moet worden gepresenteerd. Deze evaluaties zullen betrekking hebben op afzonderlijke of gegroepeerde wetgevingsteksten die van belang zijn voor bepaalde sectoren of gebieden (geschiktheidscontroles).

Dit proces zal ons ook helpen om de verbintenis na te komen de rapportageverplichtingen met ten minste 25 % te verminderen, en voor kmo's met ten minste 35 %. Ter voorbereiding daarvan zal ik ervoor zorgen dat we geloofwaardige referentiepunten hebben. Ik wil een echt verschil maken voor ondernemers en andere belanghebbenden en hun tijd vrij maken, zodat zij zich kunnen richten op innovatie, de uitbreiding van hun bedrijf en meer werkgelegenheid in Europa.

We zullen aan het Europees Parlement verslag uitbrengen over de politieke en technische vooruitgang. De commissarissen zullen jaarlijkse voortgangsverslagen over handhaving en uitvoering opstellen en aan hun Raadsformaties en commissies van het Europees Parlement voorleggen. Ik zal deze inspanningen coördineren om voor een passende follow-up van de besprekingen te zorgen.

Ik zal het nodige doen om de uitvoering van ons beleid ter plaatse te vergemakkelijken. Het gaat erom de lidstaten te ondersteunen, maar ook om klaar te staan om handhavingsmaatregelen te nemen. Ons doel is ook de praktische en technische ondersteuningsmaatregelen voor de lidstaten te vergroten, onder meer met het instrument voor technische ondersteuning, en meer EU-partijen te betrekken om uitvoeringen voorrang te geven en te stimuleren. De uitvoering zal worden vergemakkelijkt door middel van meer inspanningen om te voorkomen dat problemen

ontstaan, en dit door nauwere samenwerking met de lidstaten. De uitvoeringsdialogen zullen ook dienen om belemmeringen voor de uitvoering in kaart te brengen en de beste manier om hen aan te pakken.

Inbreukprocedures blijven belangrijk, en we zullen niet aarzelen die te gebruiken als blijkt dat een lidstaat niet bereid is de overeengekomen regels toe te passen. We zullen handhavingsmaatregelen blijven nemen als we stelselmatige inbreuken op het EU-recht vaststellen. Op dit moment lopen er meer dan 1 500 inbreukprocedures. In 2023 heeft de Commissie 45 zaken bij het Hof voorgelegd waarvoor financiële sancties moesten worden opgelegd. Dat is een record.

8. Vernieuwing van het interinstitutioneel akkoord “Beter wetgeven” van 2016

In het kader van de vereenvoudiging en stroomlijning van wetgeving en de uitvoering van die wetgeving stelt de nieuwgekozen voorzitter in haar politieke richtsnoeren voor de volgende Europese Commissie 2024-2029 voor om het Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven van 2016 te “vernieuwen, zodat elke instelling de impact en de kosten van haar amendementen op dezelfde wijze beoordeelt”. Een van de specifieke taken van de commissaris voor Uitvoering en Vereenvoudiging is het leiden van de onderhandelingen over een “vernieuwd interinstitutioneel akkoord”.

Welke specifieke herzieningen van het Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven bent u van plan voor te stellen, onder meer met betrekking tot de onafhankelijkheid en transparantie van effectbeoordelingen en de rol van de Raad voor regelgevingstoetsing, alsook met betrekking tot de toezegging van de Commissie om een voorstel daadwerkelijk te doen voorafgaan door een effectbeoordeling telkens wanneer de agenda voor betere regelgeving dit vereist, en hoe zullen deze herzieningen van invloed zijn op de efficiëntie van het wetgevingsproces en het evenwicht van de besluitvormingsbevoegdheden?

Bijna tien jaar geleden zijn de drie instellingen samengekomen om werk te maken van onze toezegging voor transparante en empirisch onderbouwde beleidsvorming. Dit was een belangrijk moment waarop we de gezamenlijke verantwoordelijkheid op ons hebben genomen om hoogwaardige EU-wetgeving tot stand te brengen die de beleidsdoelstellingen verwezenlijkt.

Dit akkoord heeft onze samenwerking structuur gegeven en ons gezamenlijke engagement bepaald om te verbeteren hoe de EU wetgeving vaststelt door te zorgen dat de drie instellingen zich inzetten voor loyale en transparante samenwerking gedurende de gehele wetgevingscyclus. Het akkoord erkent en benadrukt de cruciale rol en de democratische verantwoordelijkheid van het Europees Parlement op het gebied van betere regelgeving, programmering, transparantie, coördinatie, het gebruik van gedelegeerde en uitvoeringshandelingen en vereenvoudiging.

De afgelopen jaren hebben we veel bepalingen van het akkoord uitgevoerd, bijvoorbeeld met betrekking tot de dialogen met het Europees Parlement en de Raad (zowel vóór als na de vaststelling van het werkprogramma) in het kader van de jaarlijkse programmering en de toezeggingen van de Commissie om effectbeoordelingen en evaluaties uit te voeren. Wij zijn van oordeel dat het akkoord in de meeste opzichten goed heeft gewerkt.

Overeenkomstig de politieke beleidslijnen ben ik echter van mening dat het akkoord nog kan worden verbeterd, met name ten aanzien van de toepassing van de beginselen en doelstellingen voor betere regelgeving en vereenvoudiging. Een belangrijke prioriteit voor ons is pragmatische manieren te vinden om te waarborgen dat elke instelling evenredige effectbeoordelingen uitvoert met betrekking tot de substantiële wijzigingen van het voorstel van de Commissie. Daarom zal ik voorstellen samen te werken om tot een gemeenschappelijke visie te komen over wat substantiële wijzigingen zijn en om de beoordeling ervan te verbeteren. Ik wil ook met u samenwerken om een gemeenschappelijke methode te vinden om effecten en kosten te beoordelen. Dat zou de kwaliteit verbeteren van de gegevens waarover de medewetgevers tijdens het wetgevingsproces beschikken zonder hun politieke prerogatieven te beknotten of te beïnvloeden.

Ik ben ervan overtuigd dat we door samen te werken praktische oplossingen zullen kunnen vinden om deze doelstellingen te bereiken, met volledige transparantie en eerbiediging van de democratische beginselen van ons wetgevingsproces en met een beperkte impact op de duur van de wetgevingsprocedures.

Ik verbind mij ertoe ervoor te zorgen dat mijn collega-commissarissen zich houden aan de toezegging in het akkoord dat nieuwe voorstellen met aanzienlijke economische, sociale en milieueffecten vergezeld gaan van effectbeoordelingen waarin wordt onderzocht hoe beleidsdoelstellingen efficiënt en transparant kunnen worden verwezenlijkt.

De Raad voor regelgevingstoetsing zal een objectieve kwaliteitscontrole van de effectbeoordelingen van de Commissie blijven uitvoeren, krachtens de desbetreffende bepaling in het akkoord. Als ik word benoemd tot commissaris, zal ik mij volledig inzetten voor de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de raad en voor de goede praktijk om effectbeoordelingen of evaluatiedossiers niet met individuele belanghebbenden te bespreken. De raad heeft voor onschatbare steun gezorgd bij het besluitvormingsproces van de Commissie door te waarborgen dat hoogwaardige effectbeoordelingen, evaluaties en geschiktheidscontroles op basis van degelijk bewijsmateriaal de voorstellen van het college onderbouwen. We moeten onze geboekte resultaten verbeteren met behulp van een professionele en onpartijdige controle van de regelgevingskwaliteit. We zullen waarborgen dat de raad altijd zal bestaan uit leden met een uitgebreide expertise op de drie belangrijkste onderzoeksgebieden: de economische, de sociale en de ecologische dimensie. Die evenwichtige samenstelling is een aanvullende waarborg dat de belangrijkste effecten van een voorstel aan een grondig onderzoek worden onderworpen.

Bovendien hecht ik veel belang aan transparantie. Ik zal ervoor zorgen dat alle onderliggende bewijzen en adviezen van de raad beschikbaar zijn, met het voorstel om de strengste normen van transparantie te waarborgen, waarbij de ruimte van de besluitvorming onaangetast blijft.

Vragen van de Begrotingscommissie

9. De uitvoering van de faciliteit voor herstel en veerkracht loopt achter op schema, waardoor het risico bestaat dat EU-middelen verloren gaan.

Hoe bent u van plan de uitvoering van de faciliteit te versnellen en tegelijkertijd de kwaliteit van de uitvoering en de naleving van het toepasselijke rechtskader te waarborgen, met name in het licht van Speciaal verslag nr. 13/2024 van de Rekenkamer? Welke lessen trekt u uit uw ervaring in het verleden, wat heeft gewerkt, wat moet worden verbeterd aan het ontwerp van dit instrument om te zorgen voor toegevoegde waarde, territoriaal evenwicht en inachtneming van de interinstitutionele rollen?

Een aanzienlijk deel van de eerste helft van de looptijd van de RRF was gewijd aan de onderhandelingen over en de goedkeuring van de 27 herstel- en veerkrachtplannen. Kort daarna moesten die plannen grondig worden herzien om de nieuwe uitdagingen aan te pakken die werden teweeggebracht door de energiecrisis als gevolg van de niet-uitgelokte Russische agressie tegen Oekraïne. Ondanks deze opeenstapeling van ongekende crises op korte tijd ligt de uitvoering van de RRF grotendeels op schema. De uitvoering is in 2021 gestart en meer dan de helft van de subsidies die aan de goedgekeurde plannen zijn toegewezen, is al geabsorbeerd. Als we zowel subsidies als leningen in aanmerking nemen, is in totaal 41 % geabsorbeerd; de lidstaten hebben ondertussen al 1 682 mijlpalen en streefdoelen verwezenlijkt. Het tempo van de betalingsverzoeken is ook aanzienlijk versneld sinds de herziening van de plannen in verband met de invoering van de REPowerEU-hoofdstukken vorig jaar is afgerond (van 23 betalingsverzoeken in 2023 tot naar schatting 45 in 2024). We verwachten we dat er eind 2024 sinds de oprichting van de RRF in totaal 300 miljard EUR zal zijn uitbetaald, bijna de helft van de middelen die aan de RRF zijn toegewezen. Tegelijkertijd is het tijdschema van de RRF zeer beperkt, en dus is het belangrijk dat de uitvoering verder wordt versneld. Daarom moeten we ons allemaal samen inzetten om de herstel- en veerkrachtplannen tijdig uit te voeren en ervoor te zorgen dat de RRF eind 2026 is afgerond.

Als uitvoerend vicevoorzitter voor een economie die werkt voor de mensen heb ik ervoor gezorgd dat de Commissie in elke lidstaat nauwlettend toezicht houdt op de uitvoering van de RRF, onder meer door belanghebbenden en lokale en regionale overheden te raadplegen. Ik heb intensief met hen samengewerkt om opkomende problemen op te lossen en vertragingen te voorkomen of te beperken. Als ik word benoemd tot commissaris, zal ik waarborgen dat de inspanningen op dit gebied worden voortgezet en dat die raadplegingen worden geïntensiveerd.

Hoewel de absorptie verder moet worden versneld, mag dat niet ten koste gaan van de kwaliteit van onze beoordelingen van de bevredigende verwezenlijking van de mijlpalen en streefdoelen, of van een herziening van de bestaande plannen om het ambitieniveau daarvan te verlagen. De lidstaten kunnen om gerichte wijzigingen van hun plannen vragen, en als dat nuttig is om de uitvoering te versnellen, zal de Commissie dergelijke herzieningen steunen. Daartoe hebben we onlangs stappen gezet om de procedure voor de wijziging van de plannen te vereenvoudigen en de voorwaarden te verduidelijken waaronder de lidstaten wijzigingen kunnen vragen om de administratieve lasten te verminderen en de uitvoering van de maatregelen voor de RRF te vereenvoudigen. Voor fundamentele kwesties kunnen de lidstaten eveneens vragen hun plan te wijzigen, bijvoorbeeld om volledige maatregelen te vervangen, maar alleen op voorwaarde dat de oorspronkelijke ambitie niet wordt verlaagd en dat nog steeds aan alle beoordelingscriteria wordt voldaan. De Commissie zal met de lidstaten blijven samenwerken

om oplossingen te vinden die waarborgen dat de plannen van hoge kwaliteit blijven en tijdig kunnen worden uitgevoerd.

De Europese Rekenkamer heeft bij verschillende controles de verdiensten van de RRF erkend en een aantal verbeterpunten belicht. Onlangs heeft zij kritiek geuit op wat zij beschouwt als een trage uitbetaling en absorptie van RRF-middelen, hoewel de Rekenkamer in haar analyse geen rekening heeft gehouden met de aanzienlijke versnelling en vooruitgang bij de uitbetaling in 2024. De Commissie heeft de meeste aanbevelingen van de Rekenkamer over de RRF aanvaard en uitgevoerd.

Uit de lessen die uit de RRF zijn getrokken, is gebleken hoe doeltreffend de RRF-middelen zijn geweest voor de ondersteuning van gemeenschappelijke EU-prioriteiten en de uitvoering van belangrijke, langverwachte structurele hervormingen. De ambitieuze herstel- en veerkrachtplannen zijn het bewijs van de vooruitgang bij alle zes pijlers van het toepassingsgebied van de RRF, met name de groene en de digitale transitie en de sociaal-economische convergentie. De RRF is opgericht met twee hoofddoelstellingen voor ogen: het herstel ondersteunen en de veerkracht vergroten.

Ten aanzien van de eerste doelstelling, het herstel ondersteunen, mag worden gezegd dat de RRF succesvol is gebleken. Ze heeft geholpen de overheidsinvesteringen te doen stijgen – een ongekend resultaat in de directe nasleep van een crisis –, ze heeft het verschil tussen de rendementen op staatsobligaties doen verlagen en ze heeft bijgedragen om het vertrouwen in de EU aan het begin van de crisis op te krikken, wat broodnodig was. De hervormingen en investeringen in het kader van de RRF zullen naar verwachting het groeipotentieel van de lidstaten verder vergroten. Hoewel we dat pas later volledig kunnen beoordelen, zijn er veel voorbeelden van reeds uitgevoerde investeringen en hervormingen die in de praktijk duidelijk een positief verschil maken.

Ten aanzien van de tweede doelstelling, de veerkracht vergroten, ondersteunt de RRF ongeziene hervormingsinspanningen in de hele EU. Ze heeft de voordelen aangetoond van de combinatie van hervormingen met investeringen en van uitbetalingen gebaseerd op het bereiken van specifieke outputs en resultaten, in plaats van op de gemaakte kosten. Ze heeft al geleid tot een duidelijke versnelling van de uitvoering van belangrijke hervormingen, in overeenstemming met prioriteiten die de EU al vele jaren in het kader van het Europees Semester bepleitte. Zo stimuleert het aanzienlijke aandeel groene en digitale maatregelen in alle plannen ongetwijfeld de dubbele transitie in Europa en zullen investeringen in onderwijs en om- en bijscholing de Europese beroepsbevolking beter bestand maken tegen veranderende marktomstandigheden.

De RRF heeft ook haar flexibiliteit om zich aan te passen aan veranderende uitdagingen aangetoond, dankzij haar brede toepassingsgebied en slechts één set regels. Uiteraard vallen er ook lessen te trekken, en uit de tussentijdse evaluatie van de faciliteit is gebleken dat er ruimte voor verbetering is. We moeten met name verder tegemoetkomen aan de behoefte aan transparantie en vereenvoudiging. De gegevens over de honderd grootste eindontvangers in het kader van de RRF per lidstaat zijn nu openbaar en worden tweemaal per jaar bijgewerkt. Er zijn een openbaar scorebord en een projectkaart met gedetailleerde uitvoeringsgegevens gemaakt. In de toekomst zal de Commissie elke mogelijkheid blijven overwegen om de transparantie te vergroten die in overeenstemming is met de RRF-verordening en daarbij met de administratieve lasten rekening houden.

Wat het regionale evenwicht betreft, heeft de RRF dankzij de verdeelsleutel en de focus op de uitvoering van landspecifieke aanbevelingen in het kader van het Europees Semester en de gemeenschappelijke EU-prioriteiten bijgedragen tot het voorkomen van economische en sociale verschillen in de nasleep van de coronapandemie en zal zij naar verwachting de convergentie in de hele EU versterken. De regionale dimensie van de RRF is echter niet in alle nationale plannen in gelijke mate ontwikkeld en vaak ook niet sterk genoeg, omdat die nationale plannen in uitzonderlijke omstandigheden zijn opgesteld. Niettemin zijn de regionale en lokale belanghebbenden essentiële spelers en begunstigden bij de uitvoering van de hervormingen en investeringen in het kader van de RRF. Hun betrokkenheid bij de uitvoering van de RRF en hun administratieve capaciteit moeten dan ook naar behoren worden ondersteund.

Vooruitblikkend op de volgende langetermijnbegroting van de EU kan de Commissie inspiratie putten uit enkele van de succesvolle elementen van de RRF bij de voorstellen die ze doet, bijvoorbeeld door hervormingen en investeringen aan elkaar te koppelen. Een element van de RRF dat kan worden verbeterd, is de facilitering van landsgrensoverschrijdende projecten. De herstel- en veerkrachtplannen bevatten wel verschillende maatregelen in verband met belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang en landsgrensoverschrijdende maatregelen in de REPowerEU-hoofdstukken, maar desondanks heeft de nationale governance van de RRF de landsgrensoverschrijdende samenwerking onvoldoende bevorderd. Tegelijkertijd is het ook belangrijk om het

partnerschapsbeginsel en de rol van regionale en lokale overheden ten volle te handhaven en de belangrijkste doelstelling ter verkleining van de regionale verschillen die voortvloeien uit het Verdrag in stand te houden.

Wat de interinstitutionele samenwerking bij de uitvoering van de RRF betreft, heeft de Commissie zeer nauw samengewerkt met het Parlement en de Raad. Ik heb het voorrecht gehad om de Commissie, samen met mijn collega-commissaris voor Economie, te vertegenwoordigen in alle 16 herstel- en veerkrachtdialogen met het Parlement, en de diensten van de Commissie hebben meer dan 30 vergaderingen van de RRF-werkgroep van het Parlement bijgewoond. De Commissie heeft het Parlement ook dagelijks tijdige en uitgebreide informatie over de uitvoering verstrekt. Dit niveau van betrokkenheid gaat verder dan de formele verslagleggings- en verantwoordingsvereisten die zijn vastgesteld in de RRF-verordening. Als ik word benoemd tot commissaris, zal ik ervoor zorgen dat de Commissie de RRF zo transparant en verantwoordelijk mogelijk blijft uitvoeren. Daartoe zal ik samenwerken met de kandidaat-uitvoerend vicevoorzitter voor Cohesie en Hervormingen.

Vragen van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

10. Hoe gaat u ervoor zorgen dat de uitvoering van de agenda voor betere regelgeving zal bijdragen tot een betere werkgelegenheidssituatie in de EU en tot waarborging van het EU-acquis inzake arbeidsrecht, en niet zal resulteren in een achteruitgang van de werknemersrechten en de sociale standaarden, en geen belemmering zal vormen voor verdere wetgevingsinitiatieven en de uitvoering van het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten, met inbegrip van de kerndoelen van laatstgenoemde? Welke concrete stappen gaat u zetten om de monitoring van opwaartse sociale convergentie in de EU te versterken?

Ik blijf mij inzetten voor sociale rechtvaardigheid en een sterkere sociale markteconomie in de EU. Het doel van de Commissie is hoge sociale normen te handhaven en de sociale en werkgelegenheidsdoelstellingen van de EU voor 2030 en de verdere uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten te verwezenlijken door het actieplan te vernieuwen. Om deze doelstellingen te bereiken, hebben we een aantal van onze regels en beleidsmaatregelen nodig om de uitvoering en handhaving te vergemakkelijken. Dat is het aandachtspunt van onze vereenvoudigingsinspanningen.

De prioriteiten van voorzitter Von der Leyen – het concurrentievermogen en de productiviteit van de EU bevorderen, de bestaande regels vereenvoudigen en de administratieve en rapportagelast verminderen – hebben geen betrekking op deregulering of afzwakking van onze hoge normen. Onze ambitie is om meer gedeelde welvaart voor alle Europeanen te genereren, onder andere door de levensstandaard steeds verder te verhogen en de Europese pijler van sociale rechten uit te voeren.

Onze sociale markteconomie staat centraal in ons concurrentievermogen. Goed onderwijs, goede gezondheidszorg en goede sociale vangnetten trekken talent en investeringen in Europa aan. Dat moet in stand gehouden en waar nodig versterkt worden. Als ik word benoemd tot commissaris, zal ik het sociaal en werkgelegenheidsbeleid centraal blijven stellen in mijn beide portefeuilles, waarbij ik uit mijn uitgebreide ervaring met de sociale dialoog en de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten zal putten.

Tegelijkertijd heeft het recente Draghi-verslag dringende aandacht gevraagd voor de noodzaak van Europa om eensgezinder te worden, de belemmeringen weg te nemen die onze eengemaakte markt blijven fragmenteren en ervoor te zorgen dat onze regelgeving haar doelstellingen doeltreffend bereikt, zonder onnodige lasten op te leggen aan mensen of bedrijven. Daarom gaan we de nieuwe institutionele cyclus van start met een duidelijk doel: ervoor zorgen dat we onze ambitieuze doelstellingen – waaronder de sociale en werkgelegenheidsdoelstellingen voor 2030 – halen door werknemers en bedrijven de nodige steun te verlenen. Dit vereist ook nauwe samenwerking, in alle economische en sociale portefeuilles en in regelmatige dialoog met de sociale partners, om de productiviteit en het concurrentievermogen te stimuleren, de EU-regels te vereenvoudigen, de digitalisering te bevorderen en de administratieve lasten tot een minimum te beperken.

Het arbeidsrecht van de EU speelt een cruciale rol bij het ondersteunen van een billijke eengemaakte markt en het waarborgen van hoogwaardige banen. Onder mijn leiding en die van commissaris Schmit hebben we de afgelopen jaren aanzienlijke vooruitgang geboekt door belangrijke instrumenten vast te stellen, zoals de richtlijn transparante en voorspelbare arbeidsvoorwaarden, de richtlijn inzake minimumlonen en de richtlijn platformwerk. Deze instrumenten zijn opgesteld in overeenstemming met de beginselen van betere regelgeving. De verbeterde mkb- en concurrentievermogenstest en de inzet om de rapportagelast te verminderen, die ik zal coördineren, zijn niet bedoeld om de sociale vooruitgang in de EU te stoppen. In plaats daarvan is hun doel dat ondernemers, werknemers en burgers tijd kunnen vrijmaken om zich te richten op innovatie, volledige zelfontplooiing, de uitbreiding van hun bedrijf en de creatie van hoogwaardige banen.

We zullen er ook naar streven dat in onze effectbeoordelingen rekening wordt gehouden met de sociale gevolgen, waaronder waar mogelijk beoordelingen van de verdelingseffecten.

In het Europees Semester is de sociale dimensie aanzienlijk verbeterd. De Commissie zal een geïntegreerde aanpak blijven volgen om de economische en sociale ontwikkelingen in de lidstaten te monitoren en landspecifieke aanbevelingen te doen. Daartoe zal ik rechtstreeks verslag uitbrengen aan de voorzitter en nauw samenwerken met de kandidaat-uitvoerend vicevoorzitter voor Mensen, Vaardigheden en Paraatheid.

In de cyclus van het Europees Semester 2024 heeft de Commissie het SCF al benut om de beoordeling van de risico's voor opwaartse sociale convergentie in de lidstaten te verbeteren. Als ik word benoemd tot commissaris, zal ik mij blijven inzetten voor de verdere uitvoering, ook volgens de bepalingen die de Europese pijler van sociale rechten integreren in het nieuwe kader voor economische governance.

Vragen van de Commissie interne markt en consumentenbescherming

11. Hoe denkt u tot een alomvattende beoordeling van de bestaande EU-wetgeving te komen teneinde in kaart te brengen waar er overlappingsgebieden bestaan en deze aan te pakken, en hoe gaat u de belanghebbenden bij dit proces betrekken? Welke wetgevingsgebieden zullen in het kader van de vereenvoudiging prioriteit krijgen, en welke specifieke maatregelen gaat u voorstellen om de administratieve en rapportagelasten voor bedrijven in de EU te verminderen zonder daarbij afbreuk te doen aan de EU-normen inzake consumentenbescherming? Hoe gaat u, met betrekking tot uw taak om fragmentatie tegen te gaan en in het kader van het nieuwe instrument voor de coördinatie van het concurrentievermogen, een internemarkt-check invoeren teneinde de voordelen van maatregelen van de EU, waaronder wetgeving, voor de eengemaakte markt en consumenten in de EU te benadrukken?

In de politieke beleidslijnen heeft de voorzitter elke commissaris opgedragen stresstests op het EU-acquis uit te voeren. Op basis van de resultaten van deze stresstests zal de Commissie voorstellen doen om overlappingsgebieden en tegenstrijdigheden weg te nemen, met behoud van onze hoge normen. Daarom zal ik met mijn collega-commissarissen samenwerken voor de uitvoering van deze uitgebreide werkzaamheden om de huidige EU-wetgeving te screenen, te vereenvoudigen, te codificeren en te consolideren. Deze werkzaamheden zullen geleidelijk op het hele acquis worden toegepast, waaronder ook op de wetgeving die tijdens de afgelopen mandaatsperiode is voorgesteld.

Als uitgangspunt gebruiken we de informatie en kennis die we hebben verzameld bij belanghebbenden bij gerichte raadplegingen, voorlichtingsactiviteiten en via een specifiek verzoek om input in 2023.

De belanghebbenden pleitten meestal voor vereenvoudiging van de verslaglegging en het wegnemen van overlappingsgebieden. Ze vroegen om meer richtsnoeren, digitalisering en vlottere gegevensstromen. Ze benadrukten ook het belang van de eenvoud van de regels en dat die evenredig worden toegepast. De kmo's benadrukten dat het belangrijk is om een "denk eerst klein"-beginsel te volgen.

Deze bijdragen vormen een degelijke basis voor ons werk, maar we zullen meer doen. Ik zal toezien op de uitvoering van nieuwe, diepgaandere manieren om met belanghebbenden samen te werken en zo resultaten te boeken. Zoals ik ook heb uiteengezet in mijn antwoorden op de vragen van de Commissie juridische zaken, zal elke commissaris ten minste tweemaal per jaar overleg plegen met belanghebbenden om de uitvoering en de vereenvoudiging te bespreken. Deze uitvoeringsdialogen zijn een van de instrumenten die we zullen gebruiken als basis voor onze stresstests op het EU-acquis, met behoud van onze beleidsdoelstellingen en hoge normen.

We zullen ook praktijkcontroles ontwikkelen waarmee we mensen in de praktijk ter plaatse kunnen bereiken. De diensten van de Commissie zullen nauw samenwerken met bedrijven, overheden en andere belanghebbenden die betrokken zijn bij de uitvoering van de EU-regels om praktische problemen vast te stellen en op te lossen, zoals machtigingen, vergunningen of nalevingslasten.

De stresstests zullen tot twee resultaten leiden. We zullen gerichte maatregelen vaststellen om de wetgeving te vereenvoudigen of te rationaliseren. Dat kunnen we meteen doen. Als er meer tijd nodig is voor het onderzoek, zullen we follow-up geven met evaluaties en geschiktheidscontroles om dubbele vermeldingen, overlappingsgebieden en inefficiënties op te sporen. De belangrijkste voorstellen zullen elk jaar in het werkprogramma van de Commissie worden opgenomen.

Het coördinatie-instrument voor het concurrentievermogen zal prioriteiten in de hele EU op het gebied van concurrentievermogen omzetten in gecoördineerd nationaal beleid en daarbij voor particuliere en overheidsfinanciering voor elke strategische prioriteit zorgen. Het algemene doel van het instrument en het Europees Fonds voor concurrentievermogen is de samenhang te verbeteren tussen het investeringsvermogen van de EU en het nationale beleid. Dit zal zorgen voor meer zekerheid, voorspelbaarheid en schaalvergroting op de eengemaakte markt.

Aangezien het instrument nog moet worden geoperationaliseerd, kunnen de belangrijkste componenten momenteel niet worden benoemd. Hoe dan ook zijn de eengemaakte markt en het bredere ondernemingsklimaat belangrijke dimensies van ons concurrentievermogen. Dat is ook benadrukt in het recentste jaarverslag over de eengemaakte markt en het concurrentievermogen. De eengemaakte markt heeft het potentieel om nog grotere schaalvoordelen te creëren, meer buitenlandse directe investeringen aan te trekken, betere voorwaarden te scheppen voor onze ondernemingen om hoogwaardige banen te ontwikkelen en te creëren, en onze consumenten betere aanbiedingen te geven, met behoud van hoge beschermingsniveaus. We moeten ervoor zorgen dat het economisch en sociaal potentieel ten volle worden benut.

Zie ook het antwoord op vraag 4 over het coördinatie-instrument voor het concurrentievermogen en het Europees Fonds voor concurrentievermogen.

Vragen van de Commissie constitutionele zaken

12. Wanneer bent u van plan nieuwe onderhandelingen te starten over het interinstitutioneel akkoord over vereenvoudiging en beter wetgeven en welke gebieden (of welke onderdelen) van het interinstitutioneel akkoord bent u voornemens te herzien? Welke maatregelen acht u noodzakelijk met het oog op het verwezenlijken van de doelstellingen in het kader van betere regelgeving ten aanzien van de voorbereiding van nieuwe initiatieven, waaronder gedelegeerde en uitvoeringshandelingen? Bent u bereid uw steun te verlenen aan een uitbreiding van het initiatief van het Parlement zodat het bestaande wetgeving kan wijzigen en intrekken?

Hoe bent u voornemens de nodige dialoog met het Parlement te voeren in het kader van jaarlijkse en meerjarenprogrammeringen op grond van artikel 17, lid 1, VEU en de bepalingen in het interinstitutioneel akkoord over beter wetgeven inzake meerjarenprogrammering, met het oog op het opstellen van gezamenlijke conclusies van de drie instellingen die een echte tripartiete overeenkomst voor de wetgevingscyclus weerspiegelen?

Zie ook het antwoord op vraag 8.

Het Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven is een belangrijk instrument voor nauwere samenwerking tussen de instellingen om beleidsdoelstellingen voor onze burgers en bedrijven efficiënt te verwezenlijken en tegelijkertijd onnodige lasten te voorkomen. Als ik word benoemd tot commissaris, zal ik voorstellen samen te werken om dit akkoord te verlengen en zo onze gezamenlijke inzet voor transparante en empirisch onderbouwde beleidsvorming te versterken.

Op basis van de uitvoerings- en vereenvoudigingsdoelstellingen van voorzitter Von der Leyen zal de belangrijkste prioriteit van de Commissie zijn om pragmatische manieren te vinden om ervoor te zorgen dat elke instelling evenredige effectbeoordelingen uitvoert met betrekking tot hun substantiële wijzigingen van het voorstel van de Commissie. Daarom zal ik voorstellen samen te werken om tot een gemeenschappelijke visie te komen over wat substantiële wijzigingen zijn en om de beoordeling ervan te verbeteren. Ik wil ook met u samenwerken om een gemeenschappelijke methode te vinden om effecten en kosten te beoordelen. Als ik word benoemd tot commissaris, zal ik het Europees Parlement en de Raad voorzien van een eerste reeks ideeën en voorstellen en naar uw reacties en suggesties luisteren.

In 2019 heeft de Commissie toegezegd te zullen reageren op resoluties van het Parlement uit hoofde van artikel 225 VWEU met wetgevingsvoorstellen, met volledige inachtneming van de beginselen van evenredigheid, subsidiariteit en beter wetgeven. In de afgelopen zittingsperiode heeft de Commissie positief gereageerd op 24 van de 25 resoluties. De enige keer dat we dat niet hebben gedaan – bij de resolutie over de noodplanning van het MFK – was omdat onze gemeenschappelijke verwezenlijking van het MFK en NextGenerationEU toen al plaatsvond.

Met het oog op de toekomst is de Commissie vastbesloten de samenwerking met het Parlement naar aanleiding van resoluties uit hoofde van artikel 225 verder te vergroten door commissarissen te vragen deel te nemen aan

gestructureerde dialogen met de bevoegde parlementaire commissies om een koers uit te stippelen. Dit komt tot uiting in de opdrachtbrieven aan alle kandidaat-commissarissen.

De dialoog met het Parlement zal ook van essentieel belang zijn voor het proces van de jaarlijkse en meerjarige programmering. Onze gezamenlijke conclusies over de prioriteiten voor de komende zittingsperiode zullen worden gebaseerd op de politieke beleidslijnen, die het resultaat zijn van intensief overleg met het Europees Parlement. Deze gezamenlijke conclusies zullen op hun beurt een stevige basis vormen voor de gedetailleerdere jaarlijkse gezamenlijke verklaringen over wetgevingsprioriteiten voor het komende jaar.

Vragen van de Subcommissie belastingaangelegenheden

13. Concurrentievermogen & Belastingmix

Op middellange tot lange termijn zullen vergrijzing van de bevolking en digitalisering aanzienlijke gevolgen hebben voor belastingstelsels. In haar jaarverslag over belastingen 2024 verwijst de Commissie naar het bestaan van een brede consensus over de noodzaak om een nieuw evenwicht te vinden in de belastingmix waarbij er minder belastingdruk op arbeid moet komen te liggen. Hoe denkt u te werk te gaan en ervoor te zorgen dat “ons belastingstelsel een cruciale ondersteunende bijdrage levert aan de decarbonisatie en het concurrentievermogen van Europa, met het oog op de waarborging van sociale rechtvaardigheid”, zoals vermeld in uw opdrachtbrief? Welke stappen zou u voorstellen om fiscale belemmeringen voor grensoverschrijdende investeringen, en fiscale en regelgevingsbelemmeringen tussen de lidstaten, weg te nemen teneinde ons belastingstelsel te vereenvoudigen en het concurrentievermogen te vergroten? Zult u voorstellen doen op het gebied van vermogenswinst en vermogensbelasting teneinde sociale rechtvaardigheid te waarborgen? Welke verdere belastingmaatregelen zouden, gezien recente analyses van instellingen zoals het IMF, kunnen worden ontwikkeld om ervoor te zorgen dat koolstofbeprijzing geen onevenredige weerslag heeft op armere gemeenschappen en de verschillen tussen welvarende en minder welvarende lidstaten niet verder vergroot?

Als we rekening houden met de huidige belastingmix van de EU-27, vertegenwoordigen de belastingen op arbeid gemiddeld meer dan 50 % van de totale belastinginning. De belasting over de toegevoegde waarde (btw) bedraagt ongeveer 20 % en de vennootschapsbelasting iets minder dan 10 %. Structurele veranderingen op lange termijn, zoals demografische verschuivingen en digitalisering, beïnvloeden onze manier van werken, produceren en consumeren. Daarom moeten we herbekijken hoe we onze belastingmix kunnen verbreden om ervoor te zorgen dat onze belastingstelsels de inkomsten kunnen blijven genereren die nodig zijn om onze sociale markteconomie in stand te houden. De aanpassing van de belastingmix is ook belangrijk om de uitdagingen in verband met klimaatverandering aan te pakken en het concurrentievermogen te verbeteren. Een toekomstbestendige belastingmix moet bijvoorbeeld investeringen in O&O aanmoedigen en zo bijdragen tot meer investeringen in groene en digitale oplossingen. Voorts kan worden nagedacht over een verschuiving van belastingen op arbeid, die over het algemeen de groei en de werkgelegenheid belemmeren, naar belastingen op externe activiteiten, onder meer door de bestaande belastinggrondslagen te verbreden, met de nadruk op groene en vermogensbelastingen. Daarbij moeten we rekening houden met de noodzaak om ongelijkheden te verminderen en sociale rechtvaardigheid te waarborgen.

Het toezicht op de belastingheffing is een belangrijk onderdeel van het economisch toezicht. De Commissie doet de lidstaten aanbevelingen over het belastingbeleid in het kader van het Europees Semester. Als ik word benoemd tot commissaris, zal ik er in nauwe samenwerking met de commissaris voor Klimaat, Nettonul en Schone Groei voor zorgen dat we gerichte aanbevelingen voor belastingbeleid ontwikkelen die groei, concurrentievermogen, een billijke inkomensverdeling en de groene transitie ondersteunen. Die aanbevelingen zullen als basis dienen voor de toekomstige uitvoering van het nieuwe kader voor economische governance, aangezien de toekomstbestendige belastingmix haar plaats zal innemen in de nieuwe structurele begrotingsplannen voor de middellange termijn. Dit zal ook helpen om belastinggerelateerde belemmeringen voor landsgrensoverschrijdende investeringen en andere belemmeringen bij belasting en regelgeving tussen de lidstaten te verminderen.

Ik zal ook steun verlenen aan mondiale besprekingen over vermogensbelasting in internationale fora zoals de OESO, de G20 en de VN. Ik zal streven naar een beter toezicht op de ontwikkeling en meting van vermogensverschillen die verband houden met vermogensopbouw (stromen) en vermogensbehoud (voorraden), alsook op het evenwicht tussen de belasting op inkomsten uit arbeid en de belasting op inkomsten uit persoonlijk kapitaal. De Commissie zal een onderzoek uitvoeren naar vermogensbelastingen in de EU ter ondersteuning van een geïnformeerd debat.

Ik zal ook de werkzaamheden voor een multilaterale aanpak van digitale belasting ondersteunen. De EU en de lidstaten stellen zich actief op in de internationale onderhandelingen over een tweepijleroplossing om de belastinguitdagingen aan te pakken die voortvloeien uit de digitalisering van de economie in het inclusief kader inzake grondslaguitholling en winstverschuiving van de OESO/G20. Een dergelijke oplossing zal het concurrentievermogen van de EU helpen vergroten door een billijker en voorspelbaarder mondiaal belastingstelsel tot stand te brengen. Pijler 1 zorgt ervoor dat winsten eerlijk worden toegewezen aan de landen waar de klanten zijn gevestigd. Hij zal bijdragen tot een gelijk speelveld voor in de EU gevestigde ondernemingen door de mogelijkheden voor winstverschuiving naar landen met een gunstig belastingtarief te verminderen en eerlijke belastingbijdragen van mondiale concurrenten te waarborgen.

Pijler 2 wordt in de EU uitgevoerd via de richtlijn inzake minimumbelasting van december 2022 door fiscale verstoringen te verminderen. Hij bevordert een evenwichtiger en concurrerender ondernemingsklimaat in de EU en helpt agressieve fiscale planning te beteugelen. Ik zal zoveel mogelijk landen wereldwijd aanmoedigen de regels uit te voeren of snel samen te werken bij een doeltreffende uitwisseling van informatie, zodat pijler 2 kan worden toegepast door de landen die zich hebben aangesloten.

Tot slot heeft de Commissie “Bedrijven in Europa: kader voor de belastingheffing van inkomsten” (Befit) en het “Belastingstelsel voor kmo’s via het hoofdkantoor” (HOT) voorgesteld om de fiscale belemmeringen voor landsgrensoverschrijdende investeringen te verminderen en het concurrentievermogen te vergroten. Als ik word benoemd tot commissaris, zal ik samenwerken met de commissaris voor Klimaat, Nettonul en Schone Groei om deze voorstellen op te volgen en het ondernemingsklimaat op de eengemaakte markt te vereenvoudigen.

Wat deze belastingaangelegenheden betreft, zal ik nauw samenwerken met de commissaris voor Klimaat, Nettonul en Schone Groei.